

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра суспільних дисциплін

07/10-121М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять та самостійного вивчення
з навчальної дисципліни
«Педагогіка та методика викладання психологічних дисциплін»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Психологія»
спеціальності С4 «Психологія»
денної і заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 03.09.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення з дисципліни «Педагогіка та методика викладання психологічних дисциплін» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності С4 «Психологія» денної і заочної форм навчання [Електронне видання] / Якубовська С. С. Рівне : НУВГП, 2025. 24 с.

Укладач: Якубовська С. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін.

Схвалено на засіданні кафедри суспільних дисциплін.

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Відповідальний за випуск: Сокаль Валентина Анатоліївна, к.п.н., доцент, в.о. завідувача кафедри суспільних дисциплін.

Керівник (гарант) освітньої програми:

Ставицький Олег Олексійович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін НУВГП

Попередня версія МВ 07-03-448М

© С. С. Якубовська, 2025
© НУВГП, 2025

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Методичні поради для роботи над дисципліни.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	5
4. Теми семінарських занять.....	7
5. Плани семінарських занять.....	8
6. Завдання для самостійної роботи.....	18
7. Види індивідуальної роботи.....	19
8. Критерії оцінювання.....	19
9. Питання до модульного контролю з дисципліни.....	20
10. Рекомендована література.....	22
11. Інформаційні ресурси.....	24

1. Вступ

Вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та методика викладання психологічних дисциплін» передбачає підготовку національної еліти, яка здатна оволодіти освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації і демократизації вищої освіти, забезпечує різнобічний розвиток особистості викладача і студента ЗВО та формування професійних психолого-педагогічних компетенцій майбутніх науково-педагогічних працівників, сприяє підвищенню їхнього рівня готовності до здійснення викладацької діяльності у ЗВО.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування професійної готовності науково-педагогічного працівника до педагогічної діяльності, яка передбачає його професійну компетенцію, а саме: спеціально-предметна, психолого-педагогічна, комунікативна, соціокультурна компетенції.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування педагогічної компетенції як професійної;
- засвоєння основних термінів і понять з педагогіки, психології та методики викладання у вищій школі для використання їх у педагогічній та професійній діяльності;
- опанування знань про психологічні особливості студентського періоду життя людини та усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців;
- формування вмінь і навичок з педагогіки та методики викладання психологічних дисциплін у вищій школі, психолого-педагогічних знань про студента та викладача ЗВО для аналізу конкретних ситуацій в професійній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує здобувачам вищої освіти такі результати навчання:

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР13. Здійснювати розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовку навчальних та методичних матеріалів.

ПР14. Здійснювати викладання (консультативну підтримку) циклу психологічних дисциплін у ЗВО.

2. Методичні поради для роботи над дисципліною

Зміст дисципліни реалізується опануванням трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи.

Напрямами самостійної роботи з вивчення курсу є: вивчення окремих тем та питань, підготовка фіксованих виступів, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань.

Для розуміння студентами змісту курсу, системи семінарських занять та самостійного вивчення, форми підсумкового контролю вказівки містять програму навчальної дисципліни, теми і плани семінарських занять, теми самостійної роботи та вимоги до звіту про її виконання, індивідуальні завдання, критерії оцінювання, питання до підсумкового контролю, рекомендовану (базову, допоміжну) літературу, інформаційні ресурси.

Для успішної підготовки до семінарського заняття розділ «Плани семінарських занять» містить тему, вид семінарського заняття, методи, які будуть застосовуватись в процесі проведення семінару, мотивацію навчання, мету, актуалізацію опорних знань, план, основні поняття, зміст узагальнення вивченого, завдання для підготовки до семінарського заняття, контрольні запитання до теми та літературу з вказівкою сторінок вивчення відповідної теми.

З метою актуалізації опорних знань, узагальнення вивченого, успішного виконання вправ, психологічних та контрольних тестів студентам пропонується опрацювання конспекту лекції, рекомендованої літератури та контрольні запитання для самоперевірки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи. Основи дидактики вищої школи

Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки

Компетентнісний підхід в підготовці науково-педагогічного працівника до професійної педагогічної діяльності. Педагогіка вищої школи як наука. Основні категорії педагогіки вищої школи. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі. Сучасні тенденції в галузі вищої освіти. Структура вищої освіти. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методи наукового педагогічного дослідження*. (ПР 6,13,14)

Тема 2. Підготовка магістрів до викладання психологічних дисциплін у ЗВО

Закон України «Про вищу освіту»: галузеві стандарти. Положення про організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти. Положення про проведення практики студентів у закладах вищої освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Методична робота у закладах вищої освіти: зміст, керівництво, форми*(ПР 6,13,14)

Тема 3. Основи дидактика вищої школи

Дидактика вищої школи як наука. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Основні категорії дидактики вищої школи. Сутність процесу навчання у вищій школі. Особливості організації освітнього процесу у ЗВО. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу: викладання і учіння. Закономірності і принципи навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти*. Навчальний план, навчальна програма і підручники вищої школи. (ПР 6,13,14)

Тема 4. Організаційні форми, методи і засоби навчання у закладі вищої освіти

Форми організації навчання, види навчальних занять у вищій школі. Методи, прийоми і засоби навчання у вищій школі. Організування проведення самостійної, науково-дослідної, індивідуальної роботи, практичної підготовки та контрольних заходів здобувачів освіти. Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ЗВО*. (ПР 6,13,14)

Змістовий модуль 2. Методика викладання психологічних дисциплін

Тема 5. Методика підготовки і проведення лекцій з психологічних дисциплін

З історії питання про виникнення лекції у ЗВО. Лекція як форма організації і метод навчання. Функції лекції. Види лекцій. Підготовка та організація лекційних занять. Методика і техніка читання лекцій. Сучасні проблеми лекційного викладання*. Оцінка якості проведення лекцій. Навчально-методичне забезпечення проведення лекцій. (ПР 6,13,14)

Тема 6. Методика підготовки і проведення семінарського заняття у ЗВО

З історії питання про виникнення семінарських занять. Семінарські заняття як форма організації навчання у ЗВО. Види і методика проведення

семінарських занять. Дискусія як метод навчання у вищій школі*. Оцінка якості проведення семінару. Навчально-методичне забезпечення проведення семінарського заняття. Методика підготовки і проведення факультативів, спецкурсів і спецсемінарів*(ПР 6,13,14)

Тема 7. Методика підготовки і проведення практичного та лабораторного занять у ЗВО

Практичні заняття як форма організації навчання у ЗВО. Підготовка до проведення практичного заняття. Види і методика проведення практичного заняття. Оцінка якості проведення практичного заняття у ЗВО. Навчально-методичне забезпечення проведення практичного заняття. Лабораторне заняття як форма організації навчання. Підготовка до проведення лабораторних занять. Види і методика проведення лабораторних занять. Оцінка якості проведення лабораторного заняття у ЗВО. Навчально-методичне забезпечення проведення лабораторного заняття*. (ПР 6,13,14)

Тема 8. Методика застосування сучасних технологій навчання у ЗВО

Сутність педагогічної інноватики у ЗВО. Диференційоване навчання як один із шляхів вдосконалення процесу навчання у сучасному закладі вищої освіти*. Проблемне навчання у вищій школі як перспективний напрям розвитку творчих здібностей особистості студента. Ігрові технології навчання як нестандартна форма педагогічної взаємодії. Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності. Інтерактивне навчання як активна взаємодія викладача і студентів. (ПР 6,13,14)

4.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	д.ф.	з.ф.
1.	Організаційно-педагогічні вимоги до створення навчально-методичного комплексу дисципліни	2	2
2.	Основи методичної побудови та методичного забезпечення різних видів лекцій	2	2
3.	Організаційно-педагогічні умови проведення практичної підготовки студентів зі спеціальності «Психологія»	2	2
4.	Методичне забезпечення контролю і оцінки знань	2	

	студентів.		
5.	Методика підготовки, написання й захисту магістерської роботи	2	
6.	Педагогічні умови застосування інформаційних технологій в освітньому процесі ЗВО	2	
7.	Методика використання інтерактивних технологій навчання в процесі викладання психологічних дисциплін	2	
	Разом	14	8

5. Плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Організаційно-педагогічні вимоги до створення навчально-методичного комплексу дисципліни

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: *знати* методику створення навчально-методичного комплексу дисципліни у вищому навчальному закладі

вміти створювати навчально-методичний комплекс дисципліни у вищому навчальному закладі

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Підготовка магістрів до викладання у ЗВО. Спеціалізація, зміст, планування та організування навчання у сучасній вищій школі»

План

1. Складові навчально-методичного комплексу дисципліни у вищому навчальному закладі.
2. Методика створення робочої програми.
3. Методика створення методичних посібників конспектів лекцій.
4. Методика створення методичних рекомендацій.

Основні поняття: навчальний план, робоча програма, методичний посібник, методичні вказівки

Узагальнення вивченого: виконання вправ, педагогічних задач, тестовий контроль знань

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023.160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022.180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні питання до модульного контролю

1. Закон України «Про вищу освіту»: галузеві стандарти.
2. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: нормативно-правова база організації навчального процесу, форми організації навчання, навчальний час студента, робочий час викладача, форми навчання.
3. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів.
4. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти: навчальний план, навчальна програма, підручник, методичні рекомендації.
5. Зміст стандартизації і гуманізації вищої професійно-педагогічної освіти на рівні навчальних планів і програм.
6. Зміст, керівництво, форми методичної роботи у вищому навчальному закладі.

Семінарське заняття № 2

Тема: Основи методичної побудови та методичного забезпечення різних видів лекцій

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: *знати* методику проведення різних видів лекцій

вміти створювати методичне забезпечення проведення лекцій

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методика підготовки і проведення лекцій у ЗВО.»

План

1. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекцій у вищій школі.
2. Основи методичної побудови лекцій за дидактичними завданнями (вступні, тематичні, настановчі, оглядові, заключні).
3. Основи методичної побудови лекцій за способом викладу навчального матеріалу (проблемні, бінарні лекції, лекції-візуалізації, лекції із заздалегідь запланованими помилками, лекції-прес-конференції).
4. Методичне забезпечення проведення лекцій.

Основні поняття: лекція як форма організації навчання, лекція як метод навчання у вищій школі, види лекцій, методичне забезпечення проведення лекції

Узагальнення вивченого: виконання вправ, педагогічних задач, тестовий контроль знань

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023.160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022.180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні питання до теми «Методика підготовки і проведення лекцій у ЗВО»

1. Лекція як форма організації і метод навчання.

2. Завдання, переваги і недоліки лекційного викладання.
3. Методична концепція лекційного курсу.
4. Підготовка та організація лекційних занять.
5. Методика і техніка читання лекцій.
6. Сучасні проблеми лекційного викладання.
7. Функції і види лекцій у вищій школі.
8. Оцінка якості лекцій.
9. Навчально-методичне забезпечення проведення лекцій.

Семінарське заняття № 3

Тема: Організаційно-педагогічні умови проведення практичної підготовки студентів зі спеціальності «Психологія»

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення

Мета: *знати* методику підготовки, проведення семінарського та практичного заняття;

вміти створювати методичне забезпечення для проведення усіх видів практик зі спеціальності «Психологія»

;

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Організаційні форми, методи і засоби навчання у закладі вищої освіти»

План

1. Методика організування і проведення навчальної психологічної практики студентів.
2. Методика організування і проведення виробничої практики студентів.
3. Методика організування і проведення переддипломної практики студентів.
4. Оцінка якості проведення практик.

Основні поняття: навчальна практика, виробнича практика, переддипломна практика

Узагальнення вивченого: виконання вправ, педагогічних задач, тестовий контроль знань

Відповідно до плану семінарського заняття, опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023.160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022.180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні питання до теми

«Організаційні форми, методи і засоби навчання у закладі вищої освіти»

1. Семінарські заняття як форма організації навчання.
2. Види і методика проведення семінарських занять.
3. Дискусія як метод навчання у вищій школі.
4. Методика проведення практичного заняття.
5. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття.
6. Методика проведення факультативів, спецкурсів та спецсемінарів як форм організування навчання у вищому навчальному закладі.
7. Оцінка якості семінару, практичного, лабораторного заняття.
8. Навчально-методичне забезпечення проведення семінарського, практичного, лабораторного заняття, факультативів, спецкурсів, спецсемінарів.
9. Види практик
10. Методика проведення практик.

Семінарське заняття № 4

Тема: Методичне забезпечення контролю і оцінки знань студентів

Вид заняття: семінар-практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота

Мета: *знати* методика створення методичного забезпечення контролю та

оцінки знань студентів;

вміти створювати методичне забезпечення контролю та оцінки знань студентів.

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методика організування контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Оцінка знань студентів у ЗВО»

План

1. Методичне забезпечення екзаменаційного контролю.
2. Методичне забезпечення залікового контролю.
3. Методичне забезпечення модульного контролю.
4. Методика створення критеріїв оцінювання знань студентів.

Основні поняття: контроль, екзаменаційний контроль, заліковий контроль, програмований контроль, критерії оцінювання знань студентів

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ педагогічних задач.

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023.160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Пришак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022.180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні запитання

до теми «Методика організування контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів. Оцінка знань студентів у ЗВО»

1. Функції контролю знань студентів. Система понять.
2. Основні принципи контролю й оцінки знань.
3. Види перевірки навчальної діяльності студентів.
4. Методи і форми організації контролю знань, шляхи їх удосконалення.
5. Критерії і норми оцінки знань.
6. Рейтингова система оцінки знань.
7. Методичне забезпечення контролю і оцінки знань студентів.

Семінарське заняття № 5

Тема: Методика підготовки, написання й захисту магістерської роботи

Вид заняття: семінар-практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота

Мета: *знати* методику підготовки, написання й захисту магістерської роботи

вміти застосовувати отримані знання в написанні й захисті магістерської роботи

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методика організування самостійної навчально-пізнавальної діяльності, науково-дослідної й індивідуальної роботи студентів у ЗВО»

План

1. Загальні вимоги до магістерської роботи. Етапи роботи над магістерською роботою.
2. Вимоги до оформлення магістерської роботи.
3. Підготовка до захисту магістерської роботи.

Основні поняття: науково-дослідна робота студентів, магістерська робота, самостійна робота

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, педагогічних задач.

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023. 160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)

4. Пришак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні запитання

до теми «Методика організування самостійної навчально-пізнавальної діяльності, науково-дослідної й індивідуальної роботи студентів у ЗВО»

1. Сутність і значення самостійної роботи студентів.
2. Види самостійних робіт і педагогічне керівництво ними. Труднощі їх організації.
3. Загальні засади науково-дослідної роботи студентів.
4. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.
5. Вимоги і методичні рекомендації щодо написання і захисту магістерської роботи.
6. Методика організації і проведення індивідуальних занять, консультацій.
7. Методика організації і проведення навчальної і виробничої практики студентів.
8. Навчально-методичне забезпечення самостійної навчально-пізнавальної діяльності, науково-дослідної й індивідуальної роботи, індивідуальних занять, консультацій, навчальної і виробничої практики студентів.

Семінарське заняття № 6

Тема: Педагогічні умови застосування інформаційних технологій в освітньому процесі ЗВО

Вид заняття: семінар - практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота

Мета: *знати* комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації, правила педагогічного спілкування

вміти створювати методичне забезпечення дисципліни за допомогою інформаційних технологій

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методика застосування сучасних технологій навчання у ЗВО»

План

1. Інформаційні технології навчання у вищій школі.
2. Використання комп'ютерних засобів для створення навчально-методичного комплексу дисципліни.
3. Методика створення презентацій для викладання лекцій.
4. Методика створення програмованого контролю

Основні поняття: інформаційні технології навчання, комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації, презентації, програмований контроль

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, педагогічних задач, тестовий контроль знань

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023. 160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Пришак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні запитання до теми

«Методика застосування сучасних технологій навчання у ЗВО»

1. Сутність педагогічної інноватики.
2. Методика використання проблемного навчання.

3. Методика застосування в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання: кооперативне навчання, технології навчання у грі, метод проєктів, тренінгові методи навчання, моделювання навчальних тем на основі дискусії.
4. Структура занять при застосуванні інтерактивних методик.
5. Методика використання інформаційних технологій навчання: дистанційне навчання; комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації: електронні видання навчального призначення, комп'ютерні системи навчального призначення, аудіо- та відео навчальні матеріали, глобальна мережа Інтернет.

Семінарське заняття № 7

Тема: Методика використання інтерактивних технологій навчання в процесі викладання психологічних дисциплін

Вид заняття: семінар-практикум

Методи: бесіда, діагностика знань, самостійна робота, розв'язування задач

Мета: *знати* особливості застосування сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі

вміти застосовувати отримані знання в професійній діяльності

Мотивація навчання особистісне і професійне самовдосконалення

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми «Методика застосування сучасних технологій навчання у ЗВО».

План

1. Сутність інтерактивного навчання.
2. Методика застосування групових методів інтерактивного навчання в процесі викладання психологічних дисциплін
3. Методика застосування фронтальних методів інтерактивного навчання в процесі викладання психологічних дисциплін
4. Вимоги, проблеми, труднощі впровадження інтерактивного навчання

Основні поняття: сучасні технології навчання, групи методів інтерактивного навчання, групові методи інтерактивного навчання, фронтальні методи інтерактивного навчання

Узагальнення вивченого: діагностика знань, виконання вправ, педагогічних задач

Література:

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023. 160 с. (Т1-Т8)

2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. (Т1-Т8)

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Опрацювавши рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану семінарського заняття.

Контрольні запитання до теми «Методика застосування сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі»

1. Диференційоване навчання як один із шляхів вдосконалення процесу навчання у сучасному вищому навчальному закладі.
2. Проблемне навчання у вищій школі як перспективний напрям розвитку творчих здібностей особистості студента.
3. Ігрові технології навчання як нестандартна форма педагогічної взаємодії.
4. Інформаційні технології навчання як підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності.
5. Інтерактивне навчання як активна взаємодія викладача і студентів.

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	д.ф.	з.ф.
1.	Методи наукового педагогічного дослідження	7	10
2.	Методична робота у закладах вищої освіти: зміст, керівництво, форми	7	10
3.	Нормативні документи, що визначають зміст	7	10

	вищої освіти		
4.	Система моніторингу якості освіти та навчального процесу у ЗВО	7	10
5.	Сучасні проблеми лекційного викладання	8	10
6.	Методика підготовки і проведення факультативів, спецкурсів і спецсеінарів	8	10
7.	Навчально-методичне забезпечення проведення лабораторного заняття	8	10
8.	Диференційоване навчання як один із шляхів вдосконалення процесу навчання у сучасному закладі вищої освіти	8	10
	Всього	60	80

Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи вивчення дисципліни «Педагогіка та методика викладання психологічних дисциплін» є складання письмового звіту за темами, вказаними в таблиці.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені студентом і викладачем.

7. Види індивідуальної роботи

1. Презентація першоджерел.
2. Презентація наукової статті.
3. Написання наукової статті для публікації.
4. Підготовка виступу на студентську конференцію.
5. Участь в олімпіаді з педагогіки.

8. Критерії оцінювання

IV. Шкала оцінювання в ECTS

Для діагностики знань використовується кредитно-модульна система зі 100-бальною шкалою оцінювання.

Сума балів за всі форми навчальної діяльності

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Для заліку
90 – 100	зараховано
82 – 89	
74 – 81	
64 – 73	
60 – 63	
35 – 59	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Питання до модульного контролю

Модуль 1

1. Закон України «Про вищу освіту»: галузеві стандарти.
2. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: нормативно-правова база організації навчального процесу, форми організації навчання, навчальний час студента, робочий час викладача, форми навчання.
3. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів.
4. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти: навчальний план, навчальна програма, підручник, методичні рекомендації.
5. Зміст стандартизації і гуманізації вищої професійно-педагогічної освіти на рівні навчальних планів і програм.
6. Зміст, керівництво, форми методичної роботи у ЗВО.
7. Лекція як форма організації і метод навчання.
8. Завдання, переваги і недоліки лекційного викладання.
9. Методична концепція лекційного курсу.
10. Підготовка та організація лекційних занять.
11. Методика і техніка читання лекцій.
12. Сучасні проблеми лекційного викладання.
13. Функції і види лекцій у вищій школі.
14. Оцінка якості лекції.
15. Навчально-методичне забезпечення проведення лекцій.
16. Семінарські заняття як форма організації навчання.
17. Види і методика проведення семінарських занять.
18. Дискусія як метод навчання у вищій школі.
19. Методика проведення практичного заняття.

20. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття.
21. Методика проведення факультативів, спецкурсів та спецсемініарів як форм організування навчання у вищому навчальному закладі.
22. Оцінка якості семінару, практичного, лабораторного заняття.
23. Навчально-методичне забезпечення проведення семінарського, практичного, лабораторного заняття, факультативів, спецкурсів, спецсемініарів.
24. Сутність і значення самостійної роботи студентів.
25. Види самостійних робіт і педагогічне керівництво ними. Труднощі їх організації.
26. Загальні засади науково-дослідної роботи студентів.
27. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.
28. Вимоги і методичні рекомендації щодо написання і захисту магістерської роботи.
29. Методика організації і проведення індивідуальних занять, консультацій.
30. Методика організації і проведення навчальної і виробничої практики студентів.
31. Навчально-методичне забезпечення самостійної навчально-пізнавальної діяльності, науково-дослідної й індивідуальної роботи, індивідуальних занять, консультацій, навчальної і виробничої практики студентів.

Модуль 2

32. Функції контролю знань студентів. Система понять.
33. Основні принципи контролю й оцінки знань.
34. Види перевірки навчальної діяльності студентів.
35. Методи і форми організації контролю знань, шляхи їх удосконалення.
36. Критерії і норми оцінки знань.
37. Рейтингова система оцінки знань.
38. Методичне забезпечення контролю і оцінки знань студентів.
39. Сутність педагогічної інноватики.
40. Методика використання проблемного навчання.
41. Методика застосування в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання: кооперативне навчання, технології навчання у грі, метод проєктів, тренінгові методи навчання, моделювання навчальних тем на основі дискусії.
42. Структура занять при застосуванні інтерактивних методик.
43. Методика використання інформаційних технологій навчання: дистанційне навчання; комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації: електронні видання навчального призначення, комп'ютерні системи навчального призначення, аудіо- та відео навчальні матеріали, глобальна мережа Інтернет.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Короткова Ю. М., Новікова О. О., Мухіна Г. В. Основи педагогічної майстерності й творчості викладача закладу вищої освіти : навчальний посібник. Олді, 2023. 160 с. (Т1-Т8)
2. Кулішов В. С. Дидактика вищої школи : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. (Т1-Т8)
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. (Т1-Т8)
4. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с. (Т1-Т8)
5. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с. (Т1-Т8)

Допоміжна література

6. Закон України «Про вищу освіту»: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / рец.: Г. С. Тарасенко, А. І. Анцибор. Київ : КНТ, 2019. 223, [2] с. (Т1-Т8).
8. Кочубей А. В., Якубовська С. С. Педагогіка та методика викладання у вищій школі : підручник. Рівне : НУВГП, 2016. 281 с. (Т1-Т8).
9. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Центр учбової літератури, 2009. 472 с. ISBN 978-966-364-820-0. (Т1-Т8).
10. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд ; 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 495 с. (Т1-Т8).
11. Сучасна лекція: методика підготовки і проведення : навч. посібник / О. І. Безлюдний, О. М. Коберник та ін. Умань : Візаві, 2017. 118 с. (Т2).
12. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К. : «Академвидав», 2014. 456 с. (Альма-матер). (Т1-Т8).
13. Якубовська С. С. Психологія і педагогіка : навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2012. 324 с. (Т1-Т8).

Статті

14. Кочубей А. В., Сокаль В. А., Якубовська С. С. Формування психологічної готовності студентського культурно-освітнього середовища закладу вищої освіти до інклюзії. *Нова педагогічна думка*. № 2 (102) 2025. С. 82–88. ISSN 2520-6427 DOI: 10.37026/2520-6427
15. Кочубей А. В., Сокаль В. А., Якубовська С. С. Формування деонтологічної культури майбутніх педагогічних працівників в умовах війни. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education*. №1(62)2025. С. 32–35. DOI: 10.15587/2519-4984.2025.327114
16. Шпак С. Г., Якубовська С. С., Трамбовецька Н. І. Вплив когнітивної психотерапії А. Бека на психологічний стан особистості в юнацькому віці. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал*. 2025. № 10(56) 2025. С. 2093–2098. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56))
17. Кочубей А. В., Сокаль В. А., Якубовська С. С. Соціально-психологічний супровід здобувачів вищої освіти в умовах війни засобами арт-терапії. *Rehabilitation & Recreation* : науковий журнал. Рівне : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Том 18, No 1. С. 104–118. (Scopus)
18. Олексін Ю. П., Якубовська С. С. Використання музейної педагогіки в підготовці вчителів суспільствознавчих дисциплін. Use of museum pedagogics in the training of teachers of social sciences. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2024. 1 (58), P. 61–65. DOI: <http://doi.org/10.15587/2519-4984.2024.298865>
19. Олексін Ю. П., Якубовська С. С. Методичні аспекти використання інфографіки в процесі підготовки вчителя суспільствознавчих дисциплін. *Науково-методичний журнал «Нова педагогічна думка»*. Том 3, №115 (2023). 85 с. С. 52–56. URL: <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/issue/view/17>
DOI: 10.37026/2520-6427

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. Офіційний сайт: URL: <https://dnpb.gov.ua>
2. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
3. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, вул. О.Борисенка, б). URL: <http://lib.rv.ua>
4. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://osvita.ua/>
5. Вища освіта. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44). URL: <http://www.cbc.rv.ua/>.
7. Стандарт вищої освіти за спеціальністю «Психологія» <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-053-psihologiya-dlya-drugogo-magisterskogo-rivnya-vishoyi-osviti>